

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

תקיפה לשם גניבה - מהי ומה עונשה?

עבירות אלימות לסוגיהן אינן נדירות במיוחד בחברה הישראלית, ומערכות האכיפה והמשפט רואות חשיבות גדולה במיגור התופעה. על כן, מבצעי עבירות גניבה ותקיפה מקבלים התייחסות מחמירה בבתי המשפט, ואף חוק העונשין עצמו מחמיר בהן.

יסודות עבירת התקיפה לשם גניבה

משמה של תקיפה לשם גניבה ניתן להבין כי היא משתייכת לשני תחומים. הראשון הוא "תקיפה" שמוגדרת בסעיף 378 של חוק העונשין: "המכה אדם, נוגע בו, דוחפו או מפעיל על גופו כוח בדרך אחרת, במישרין או בעקיפין, בלא הסכמתו או בהסכמתו שהושגה בתרמית - הרי זו תקיפה: ולעניין זה, הפעלת כוח - לרבות הפעלת חום, אור, חשמל, גז, ריח או כל דבר או חומר אחר, אם הפעילו אותם במידה שיש בה כדי לגרום נזק או אי נוחות". מאידך, עבירת גניבה מוגדרת בחוק כנטילה של נכס בלא לקבל הסכמה במטרה לשלול אותו מהמחזיק החוקי בצורה קבועה. זאת, מבלי שיהיה בסיס לטענת בעלות בנוגע לאותו הנכס, שיכול להיות מוחשי או וירטואלי-זכויות, שירות וכן הלאה. מטבע הדברים, בתקיפה לשם גניבה מדובר במרבית המקרים בנכס מוחשי.

תקיפה לשם גניבה דומה מאוד לעבירת השוד הרגילה, שכן בדומה לה היא מערבת את עניין התקיפה ואת עניין הגניבה, ומכאן שלכאורה יושת עליה מאסר כבד ביותר. ואולם, השוני בין שתי העבירות הוא טכני במהותו וככזה מאפשר לתביעה מרחב פעולה והחלטה האם לפנות לבית משפט מחוזי ולהאשים את הנאשם בשוד, או לפנות אל בית משפט השלום בכתב אישום העוסק בתקיפה לשם גניבה. הדבר תלוי בין היתר באופי הפעולה, נסיבותיה וחומרתה, אך יש להדגיש כי גם מקרים "קלים" יחסית עלולים בהחלט להביא לכתב אישום שעניינו עבירת שוד.

מדרג הענישה

תקיפה לשם גניבה משויכת למדרג החומרה של עבירות התקיפה, אשר בראשו עומדת "תקיפה הגורמת לחבלה חמורה" בה לוקח חלק יותר מאדם אחד, או כשהתוקף מחזיק נשק. במקרה זה עומדת הענישה המרבית על 14 שנים בכלא. מאידך, תקיפת סתם מהווה את הדרגה הנמוכה ביותר והעונש המרבי עליה עומד על שתי שנות מאסר. אם כן, תקיפה לשם גניבה מצויה בתווך שבין שני קצוות אלו, ביחד עם מספר עבירות נוספות כמו תקיפת אדם לביצוע עבירת פשע, תקיפה לצורך הימנעות מלכידה או התנגדות, ותקיפה הגורמת לחבלה של ממש. הענישה המרבית המוטלת בכל המקרים הללו עומדת על 3 שנים בכלא.

שיקולי ענישה

כפי שראינו, העונש המרבי על עבירת תקיפה לשם גניבה עומד על 3 שנות מאסר, והנטייה היא כאמור להחמיר עם מבצעה. יחד עם זאת, בטרם קביעת העונש יבחן בית המשפט מגוון נסיבות ושיקולים לקולא ולחומרה, כגון מטרת התקיפה, נזקים שנגרמו לקורבנות, היעדר עבר פלילי, הבעת חרטה, נכונות לפיצוי הנפגעים, אופן ביצוע התקיפה, מצוקה כלכלית או אישית של הנאשם, וכן הלאה.